

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 38

Tuần từ 07 - 13/09/2020

Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh

Lê Đức Tâm

Trần Phạm Bình Minh

Biên tập: Nguyễn Trịnh Đôn

Nguồn tư liệu: Nhóm South China Sea News

9/2020

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh và Trần Phạm Bình Minh phụ trách phần tin tiếng Anh, tiếng Việt và tiếng Trung; Lê Đức Tâm phụ trách theo dõi và tổng hợp thông tin thực địa qua bản đồ AIS.

TS. Nguyễn Trịnh Đôn là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News**. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông, được duy trì bởi nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>.

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Tài khoản tài trợ cho Dự án Đại Sự Ký Biển Đông: Paypal: sukybiendong@gmail.com; Chuyển khoản: Hoàng Việt. Số tài khoản: 207503269. Ngân hàng ACB (Asia Commercial Bank).

MỤC LỤC

I- BIỂN ĐÔNG QUA BẢN ĐỒ AIS	3
Hải cảnh 5204	3
II- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN - HỘI NGHỊ BỘ TRƯỞNG NGOẠI GIAO ASEAN LẦN THỨ 53 VÀ CÁC HỘI NGHỊ LIÊN QUAN	8
Hải quân Philippines phản đối dự án sân bay do công ty Trung Quốc trúng thầu	8
Bộ trưởng quốc phòng Trung Quốc: “Tình hình Biển Đông nhìn chung vẫn ổn định”	9
Indonesia từ chối đề nghị của Trung Quốc về thiết lập căn cứ quân sự	9
Chủ tịch Hạ viện Indonesia đề cao UNCLOS trong việc xác định các quyền và lợi ích hợp pháp trên biển	10
Ngoại trưởng Indonesia: Đừng để ASEAN mắc kẹt trong cạnh tranh Mỹ-Trung	11
Tàu cá Quảng Ngãi bị đâm chìm trên biển Bình Thuận	11
Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN lần thứ 53: Phiên khai mạc	12
Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam quan ngại về diễn biến phức tạp vừa qua ở Biển Đông	13
Ngoại trưởng Philippines: Đàm phán Bộ quy tắc ứng xử Biển Đông sẽ được nối lại không muộn hơn tháng 11	14
Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN và Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc	14
Hội nghị ASEAN-Trung Quốc	15
Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN-Nhật Bản	15
Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN-Hàn Quốc	16
Hội nghị trực tuyến Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN - Hoa Kỳ	16
Hội nghị trực tuyến Bộ trưởng Ngoại giao Cấp cao Đông Á (EAS) lần thứ 10	17
Đàm phán phân định biển Việt - Trung: Việt Nam trao đổi thẳng thắn về tình hình Biển Đông thời gian qua	19
Bộ trưởng quốc phòng Nhật: “Trung Quốc là mối đe dọa nhiều nước”	20

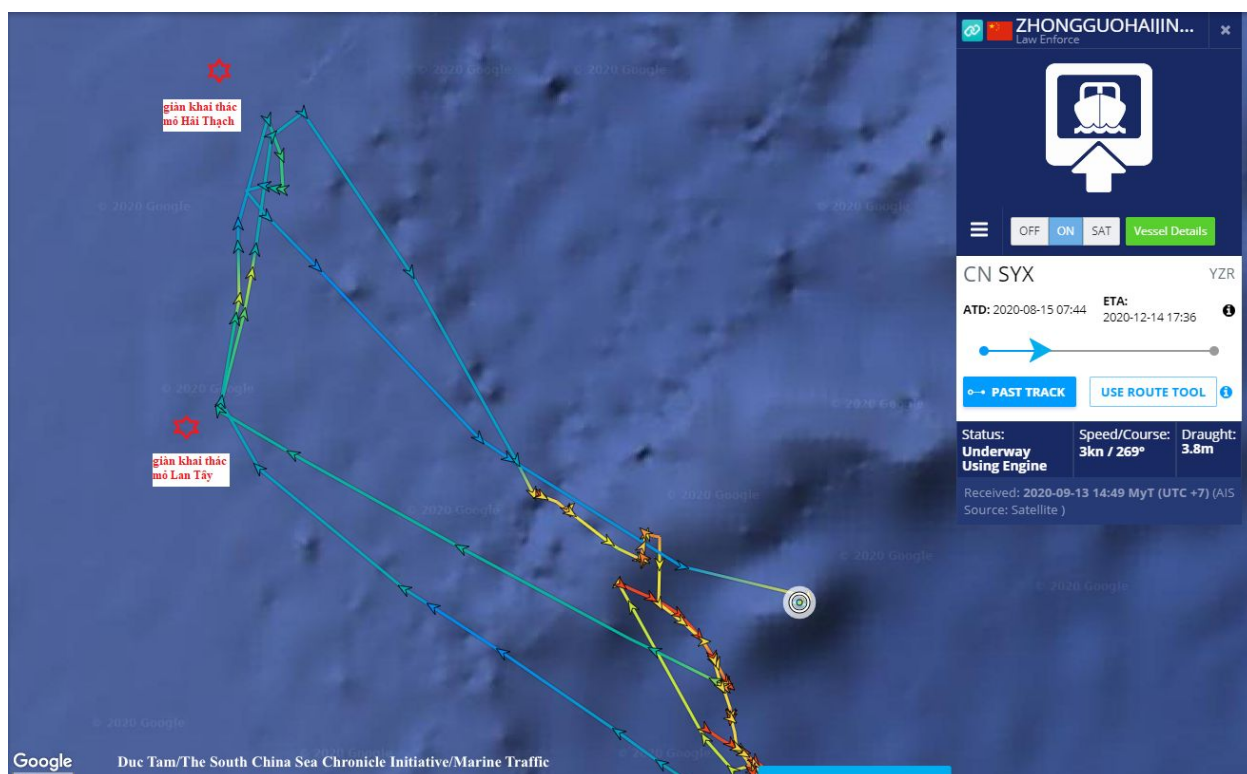
Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Úc và New Zealand	20
Thông cáo chung Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN	21
Tổng thống Philippines kêu gọi cách tiếp cận hoà bình với Bắc Kinh về vấn đề Biển Đông	21
Hội nghị Diễn đàn Khu vực ASEAN lần thứ 27	22
Tuyên bố Chủ tịch Diễn Đàn Khu vực ASEAN lần thứ 27	23
Campuchia tái khẳng định lập trường về vấn đề Biển Đông	24
Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Liên minh châu Âu và Ấn Độ	25
Hoa Kỳ và Trung Quốc giành đồng minh ASEAN thông qua hỗ trợ Mekong và chống dịch COVID	25
Ngoại trưởng Philippines: ASEAN, Trung Quốc cam kết tiến hành đàm phán Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông	26
III- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC	27
Ủy viên Bộ Chính trị phụ trách ngoại giao Dương Khiết Trì kêu gọi cùng nỗ lực duy trì chủ nghĩa đa phương	27
Trung Quốc được cho là lần đầu tiên triển khai tập trận kếp tàu sân bay	27
Chuyên gia thuộc Hải quân Trung Quốc xác nhận Trung Quốc có kế hoạch đóng thêm hai tàu sân bay	28
Trung Quốc ban hành quy chế xây dựng Đảng trong quân đội Trung Quốc	28
Trung Quốc và Ấn Độ ra Tuyên bố chung đạt được đồng thuận 5 điểm	29
IV- CHUYỂN ĐỘNG ẤN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG	29
Anh bác bỏ các yêu sách của Trung Quốc tại Biển Đông	29
Đối thoại ba bên Ấn Độ-Pháp-Úc lần thứ nhất	30
Biển Đông : Mỹ dự tính dùng nhiều hơn các thiết bị không người lái để chống Trung Quốc	30
Ông Suga Yoshihide sẽ trở thành Thủ tướng mới của Nhật Bản	31
V- TƯ LIỆU/DỮ LIỆU	32
Cornelius Hirsch: Ảnh hưởng của Trung Quốc ở châu Âu qua những con số	32

Michael Pillsbury: Một tổng hợp và hướng dẫn về các tuyên bố của chính quyền Trump liên quan đến chính sách Trung Quốc	32
Biên niên các sự kiện quan hệ Trung Quốc - ASEAN từ tháng 4 - tháng 6/2020	32

I- BIỂN ĐÔNG QUA BẢN ĐỒ AIS

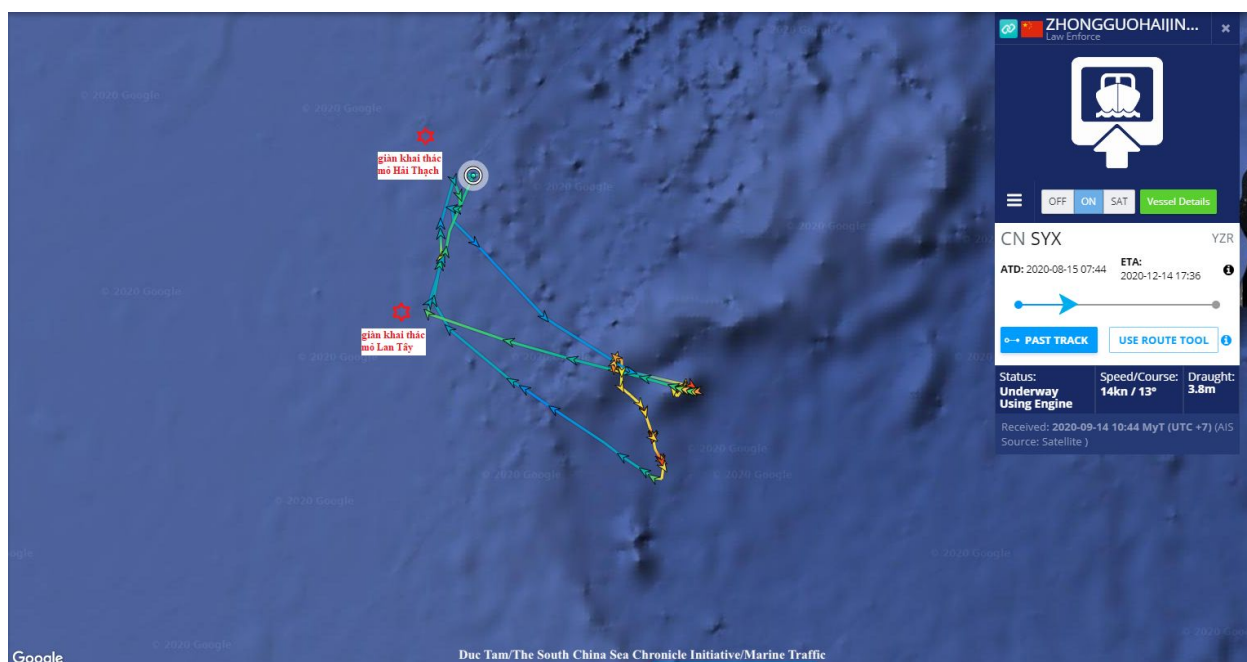
Hải cảnh 5204

Trong tuần từ ngày 6–13/9/2020, Hải cảnh 5204 tiến hành 2 lần (lần 8 và lần 9) tiếp cận các khu vực khai thác dầu khí của Việt Nam tại Lô 06.1 và Lô 05.2 với mục tiêu vẫn là khu vực giàn khai thác tại mỏ khí Lan Tây và giàn khai thác tại khu vực mỏ Hải Thạch. Khoảng cách gần nhất của Hải cảnh 5204 tới giàn khai thác tại Lan Tây khoảng hơn 1 hải lý, tới giàn khai thác tại mỏ Hải Thạch khoảng 5 hải lý.

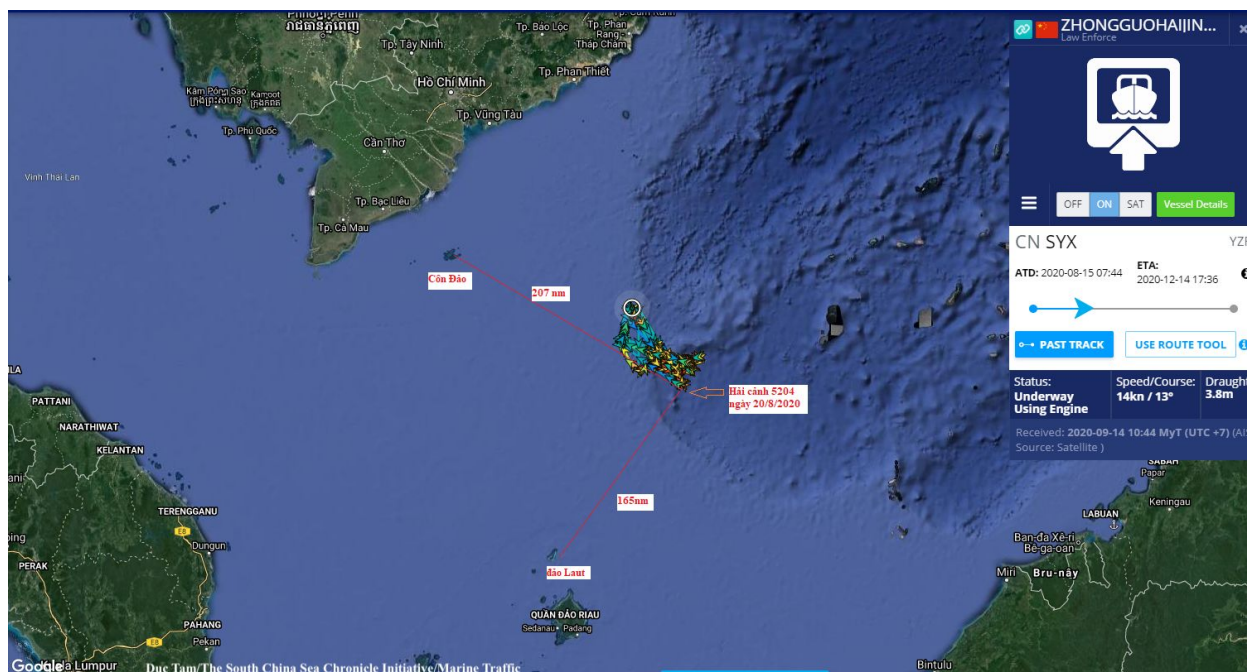
Sơ đồ hoạt động của Hải cảnh 5204 từ ngày 7 - 13/9/2020. Ảnh: Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic

Sáng 14/9, Hải cảnh 5204 tiếp tục tăng tốc tiến về Lô 06.1 bắt đầu lần tiếp cận thứ 10 tới các khu vực khai thác dầu khí của Việt Nam tại Lô 06.1 và Lô 05.2. Đến 11 giờ trưa ngày 14/9, Hải cảnh 5204 đã di chuyển qua khu vực giàn khai thác tại mỏ khí Lan Tây (Lô 06.1) và đang di chuyển hướng về khu vực mỏ Hải Thạch (Lô 05.2).

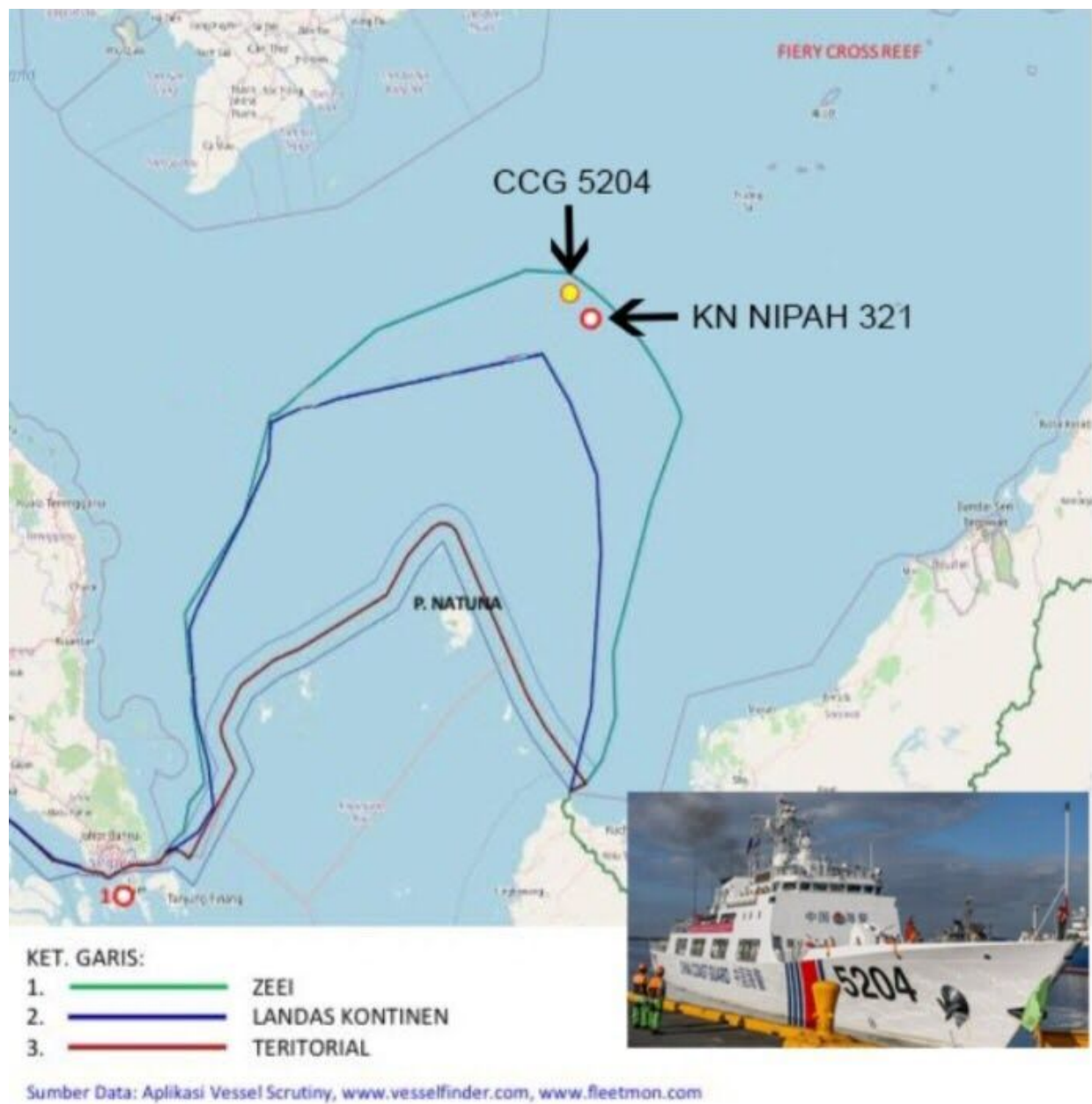
Sơ đồ hoạt động của Hải cảnh 5204 ngày 14/9/2020. Ảnh: Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic

Truyền thông Indonesia mới đây đưa tin việc Hải cảnh 5204 đã xâm phạm vùng biển Indonesia tại khu vực phía nam bãi Tư Chính, phía bắc quần đảo Natuna. Dữ liệu hệ thống định danh tự động (AIS) cho thấy có những ngày Hải cảnh 5204 đã di chuyển xuống sâu phía nam bãi Tư Chính thêm khoảng 20 hải lý so với thông thường, thuộc Lô 135 và 136.03. Vị trí gần nhất cách đảo Laut (đảo lớn xa nhất thuộc khu vực Natuna, diện tích hơn 2 km² - thuộc tỉnh Nam Kalimantan, Indonesia) khoảng 165 hải lý về phía đông bắc, cách quần đảo Riau khoảng 186 hải lý, cách đường cơ sở theo tuyên bố của Việt Nam khoảng 180 hải lý, cách Côn Đảo khoảng 206 hải lý.

Khu vực hoạt động của Hải cảnh 5204 so với vùng biển Việt Nam và Indonesia. Ảnh: Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic

Ngay khi phát hiện tàu Hải cảnh 5204 hiện diện trong vùng đặc quyền kinh tế, cơ quan an ninh hàng hải Indonesia đã triển khai tàu tuần tra KN Nipah 321 áp sát tàu Trung Quốc với khoảng cách chỉ trong vòng 1 km và yêu cầu tàu phải rời khỏi vùng biển Indonesia. Còn Bộ Ngoại giao Indonesia đã yêu cầu đại sứ quán Trung Quốc giải thích. “Chúng tôi nhắc lại với phó đại sứ Trung Quốc rằng vùng đặc quyền kinh tế của Indonesia không chồng lấn với vùng biển của Trung Quốc,” Người phát ngôn Bộ Ngoại Indonesia Faizasyah nói.

Tàu tuần tra Indonesia áp sát tàu Hải cảnh Trung Quốc. Ảnh: Satya Pratama

Tàu tuần tra Indonesia phát hiện tàu Hải cảnh 5204. Ảnh: Satya Pratama

Điều này dường như trái ngược với phía Việt Nam, không có báo cáo công khai cho thấy Việt Nam có phản ứng trong suốt hơn hai tháng tàu Hải cảnh Trung Quốc thay phiên đo đạc các hoạt động dầu/khí của Việt Nam.

Đến trưa thứ Hai ngày 14/9, tàu Hải cảnh 5204 đã rời khỏi vùng biển Indonesia trở lại khu vực Bãi Tư Chính.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 14/9/2020: South China Sea heats up as Indonesia shadows Chinese ship near Natuna Islands

II- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN - HỘI NGHỊ BỘ TRƯỞNG NGOẠI GIAO ASEAN LẦN THỨ 53 VÀ CÁC HỘI NGHỊ LIÊN QUAN

Hải quân Philippines phản đối dự án sân bay do công ty Trung Quốc trúng thầu

Chính quyền tỉnh Cavite chuẩn bị khởi động dự án xây sân bay Sangley Point, nằm gần bộ chỉ huy nhiều cơ quan trọng yếu của Hải Quân Philippines, nhằm giảm tải cho sân bay quốc tế Ninoy Aquino, và được nhà thầu Trung Quốc là Tập đoàn xây dựng giao thông Trung Quốc (CCCC: China Communications Construction Co. Inc.) liên doanh với công ty dịch vụ hàng không MacroAsia Corp xây dựng. Tuy nhiên dự án đã vấp phải sự phản đối của Hải quân Philippines.

Phó đô đốc Giovanni Carlo Bacordo, chỉ huy Hải Quân Philippines, nêu lý do là CCCC bị chính quyền Mỹ liệt vào danh sách đen do tham gia hoạt động bồi đắp và xây dựng đảo nhân tạo ở Biển Đông. Tuần trước, tổng thống Duterte vẫn cho phép các doanh nghiệp Trung Quốc nằm trong danh sách đen của Mỹ tiếp tục tham gia các dự án cơ sở hạ tầng ở Philippines.

Chỉ huy Hải Quân Philippines còn nhấn mạnh đến vai trò chiến lược của Sangley Point vì từ vị trí này, Hải Quân Philippines có thể triển khai và là điểm xuất phát các chiến dịch giám sát. Ngoài ra, Sangley Point còn có vị trí “canh giữ lối vào vịnh Manila, trong khi vịnh này lại là trung tâm trọng điểm của chính phủ. Nếu Manila thất thủ, cả nước cũng thất thủ”.

Xem thêm:

The Straits Times ngày 7/9/2020: Philippine Navy refuses to be booted out of strategic base to make way for joint Chinese airport project

RFI Tiếng Việt ngày 7/9/2020: Philippines: Hải Quân phản đối dự án sân bay do công ty Trung Quốc trúng thầu

Bộ trưởng quốc phòng Trung Quốc: “Tình hình Biển Đông nhìn chung vẫn ổn định”

Ngày 8/9, Bộ trưởng Quốc phòng Trung Quốc Ngụy Phượng Hòa đã có cuộc gặp với người đồng cấp Indonesia Prabowo Subianto để thảo luận về quan hệ song phương và hợp tác giữa quân đội hai nước. Vị bộ trưởng Trung Quốc cho biết quân đội nước này sẵn sàng thực thi sự đồng thuận quan trọng mà hai nước đạt được, đồng thời đẩy mạnh quan hệ song phương bằng cách tăng cường liên lạc chiến lược và hợp tác về quốc phòng, an ninh.

Theo *Tân Hoa Xã*, trong chuyến thăm, ông Ngụy Phượng Hòa phát biểu rằng "hiện tình hình ở Biển Đông nhìn chung vẫn ổn định" nhờ vào nỗ lực chung của Trung Quốc và ASEAN. Câu nói này cũng được ông Ngụy Phượng Hòa đưa ra trong chuyến thăm Malaysia một ngày trước đó.

Tuy nhiên, dữ liệu theo dõi tàu và hình ảnh vệ tinh cho thấy một tàu hải cảnh Trung Quốc đã tuần tra trong vùng biển Malaysia gần Bãi cạn Luconia ít nhất là từ ngày 31/7.

Ông Ngụy đã có cuộc gặp với Thủ tướng Muhyiddin Yassin và Bộ trưởng Quốc phòng Ismail Sabri Yaakob của Malaysia, trong chuyến công du thăm 4 nước Đông Nam Á là Indonesia, Malaysia, Brunei và Philippines.

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 7/9/2020: [Malaysian PM meets Chinese defense minister on bilateral cooperation](#)

Tuổi Trẻ Online ngày 8/9/2020: [Bộ trưởng quốc phòng Trung Quốc: “Tình hình Biển Đông nhìn chung vẫn ổn định”](#)

Benar News ngày 8/9/2020: [Indonesia, Malaysia Host Chinese Defense Minister](#)

South China Morning Post ngày 8/9/2020: [South China Sea: China’s defence minister heads to Brunei, Philippines after visits to Malaysia and Indonesia](#)

Indonesia từ chối đề nghị của Trung Quốc về thiết lập căn cứ quân sự

Tờ *Taiwan News* cho biết trong cuộc họp song phương nói trên với người đồng cấp Trung Quốc Ngụy Phượng Hoà, Bộ trưởng Quốc phòng Indonesia Prabowo Subianto nói với ông Ngụy rằng Indonesia sẽ không chấp nhận yêu cầu đặt căn cứ quân sự của Trung Quốc ở nước này.

Ông Subianto cũng loại trừ khả năng Indonesia sẽ ký hiệp định quân sự với bất kỳ quốc gia nào khác, một phát ngôn viên quân đội cho biết. Người phát ngôn viên này nói Trung Quốc sẽ không

bao giờ được phép thiết lập căn cứ trên đất Indonesia, vì chính phủ Indonesia thực hiện một chính sách đối ngoại tích cực dựa trên tự do quốc gia.

Xem thêm:

Taiwan News ngày 11/9/2020: [Indonesia rejects Chinese request for military base](#)

Chủ tịch Hạ viện Indonesia đề cao UNCLOS trong việc xác định các quyền và lợi ích hợp pháp trên biển

Phát biểu tại phiên họp toàn thể đầu tiên trong khuôn khổ Đại hội đồng Liên nghị viện Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (AIPA) lần thứ 41 khai mạc sáng 8/9 theo hình thức trực tuyến, Chủ tịch Hạ viện Indonesia Puan Maharani cho rằng các Nghị viện thành viên AIPA cần khuyến khích các quốc gia thành viên ASEAN ủng hộ UNCLOS như một tài liệu tham khảo trong việc xác định các quyền hàng hải, quyền chủ quyền và lợi ích hợp pháp đối với các vùng biển.

Chủ tịch Puan Maharani cho rằng Bộ Quy tắc ứng xử ở Biển Đông cũng cần được xây dựng như một nền tảng được cả hai bên đồng thuận cho các cuộc đối thoại và tham vấn giữa ASEAN và Trung Quốc về Biển Đông với hy vọng rằng tiến trình tốt đẹp đó có thể được phản ánh trên thực tế.

Khẳng định hòa bình, an ninh và ổn định luôn là nhân tố quan trọng trong sự phát triển và tăng trưởng của khu vực, người đứng đầu cơ quan lập pháp Indonesia cũng nhấn mạnh sự cần thiết duy trì ASEAN là khu vực hòa bình, thân thiện và hòa hợp.

Theo bà Puan Maharani, AIPA cần ưu tiên việc giải quyết hòa bình, tránh căng thẳng, tự kiềm chế và khuyến khích các biện pháp xây dựng lòng tin giữa các quốc gia thành viên ASEAN, trong đó nhấn mạnh vào vai trò trung tâm của tổ chức này.

Xem thêm:

Thế giới và Việt Nam ngày 8/9/2020: [Indonesia đề cao UNCLOS trong việc phân định chủ quyền hợp pháp trên biển](#)

The House of Representatives of the Republic of Indonesia ngày 8/9/2020: [House Speaker Emphasizes COVID-19 Handling at AIPA General Assembly](#)

Ngoại trưởng Indonesia: Đừng để ASEAN mắc kẹt trong cạnh tranh Mỹ-Trung

Ngoại trưởng Indonesia Retno Marsudi trong buổi phỏng vấn với Reuters ngày 8/9 đã cảnh báo Mỹ và Trung Quốc không để đất nước của bà vướng vào cuộc cạnh tranh giành ảnh hưởng tại khu vực.

Bà Retno Marsudi đưa ra phát biểu này trước một loạt cuộc họp quan trọng của các Ngoại trưởng ASEAN trong tuần, bao gồm một số cuộc họp với các đối tác như Mỹ và Trung Quốc.

Ngoại trưởng Retno cũng cho biết, ASEAN cần phải kiên định, trung lập và đoàn kết: “ASEAN, Indonesia muốn cho tất cả thấy rằng chúng tôi sẵn sàng trở thành đối tác. Chúng tôi không muốn bị mắc kẹt trong sự cạnh tranh này”.

Xem thêm:

Reuters ngày 8/9/2020: [Indonesia to U.S., China: Don't trap us in your rivalry](#)

Thế giới và Việt Nam ngày 9/9/2020: [ASEAN không thể mắc kẹt trong cạnh tranh Mỹ-Trung](#)

Tàu cá Quảng Ngãi bị đâm chìm trên biển Bình Thuận

Vào lúc 2 giờ ngày 9/9, 27 ngư dân của tàu cá QNg 95618 đang hoạt động trên biển cách đảo Phú Quý khoảng 82 hải lý về phía Đông Đông Bắc, cách mũi Vũng Tàu khoảng 195 hải lý về phía Đông Đông Bắc thì bị một tàu hàng lạ đâm chìm, khiến 1 ngư dân mất tích. Truyền thông trong nước không nêu chính xác danh tính của tàu đã đâm vào tàu cá Việt Nam, mà dùng từ “tàu lạ”.

Tàu cá Phú Yên PY 96734 TS đang hoạt động gần đó đã cứu vớt được 26 thuyền viên, còn một thuyền viên bị mất tích. Trong số 26 ngư dân được tàu cá PY 96734 cứu vớt, 1 ngư dân bị thương quá nặng và đã tử vong. Thi thể ngư dân xấu số này được tàu cá PY 96734 đặt trên thuyền thúng buộc lại sau lái nhưng đã bị trôi mất do lật trong quá trình di chuyển. Ngay sau đó tàu PY 96734 đã phát tín hiệu cứu nạn khẩn cấp, đề nghị được hỗ trợ đưa các thuyền viên về bờ cấp cứu.

Nhận được tin, Trung tâm phối hợp tìm kiếm cứu nạn hàng hải Khu vực III đã điều tàu SAR 272 thực hiện nhiệm vụ cứu nạn khẩn cấp. Hiện Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng Bình Thuận tiếp tục chỉ đạo các đồn biên phòng, Hải đội 2 phát thông báo cho các tàu thuyền, ngư dân hoạt động

trên biển gần khu vực tàu cá QNg 95618 bị nạn biết để tiếp tục tìm kiếm ngư dân và thi thể nạn nhân mất tích.

Xem thêm:

Đài Phát thanh và Truyền hình Ninh Bình ngày 10/9/2020: Tàu cá bị tàu hàng đâm chìm, hàng chục ngư dân gặp nạn ở Bình Thuận

Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN lần thứ 53: Phiên khai mạc

Sáng 9/9, Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN lần thứ 53 (AMM 53) được khai mạc tại Hà Nội. Hội nghị được tiến hành theo hình thức trực tuyến.

Phát biểu khai mạc Hội nghị, Thủ tướng Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc nhấn mạnh đoàn kết là chìa khóa để ASEAN triển khai thành công Cộng đồng, đẩy lùi dịch bệnh, thúc đẩy phục hồi bền vững. Liên quan đến Biển Đông, ông Phúc cho rằng “môi trường địa chính trị, kinh tế khu vực, trong đó có cả Biển Đông, đang có nhiều biến động ảnh hưởng hòa bình, ổn định.”

Thủ tướng Phúc đề nghị Hội nghị quan tâm đến 3 ưu tiên:

Một là, tiếp tục đề cao đoàn kết, giữ vững thống nhất, triển khai thành công các Kế hoạch tổng thể thực hiện Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN 2025.

Hai là, tập trung đẩy lùi dịch COVID-19 và thúc đẩy phục hồi bền vững.

Ba là, phát huy hiệu quả vai trò trung tâm của ASEAN trong thúc đẩy đối thoại, hợp tác, xây dựng lòng tin; đề cao tinh thần thượng tôn pháp luật, tôn trọng, bình đẳng, tin cậy lẫn nhau trong quan hệ giữa các quốc gia; giải quyết hòa bình các tranh chấp, khác biệt trên cơ sở luật pháp quốc tế, UNCLOS 1982 và tinh thần các văn kiện quy chuẩn của ASEAN về ứng xử chung ở khu vực như TAC, DOC...

Khai mạc chuỗi Hội nghị, Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam Phạm Bình Minh khẳng định Việt Nam sẽ tiếp tục củng cố đoàn kết, hợp tác cùng thúc đẩy các ưu tiên và quan tâm chung nhằm tăng cường gắn kết bền vững, lâu dài. Để giảm thiểu hệ quả từ những biến động phức tạp của môi trường chiến lược khu vực và quốc tế, để duy trì ổn định tình hình, tập trung ứng phó dịch bệnh, Phó thủ tướng Phạm Bình Minh đề nghị cần chú trọng củng cố các thiết chế đối thoại và hợp tác khu vực do ASEAN dẫn dắt và làm động lực, tiếp tục mở rộng và làm sâu sắc thêm quan hệ hợp tác với các Đối tác theo các khuôn khổ ASEAN+1, ASEAN+3, để các cơ chế này có thể phát huy tốt nhất vai trò của mình trong bối cảnh mới. Song song với đó là nỗ lực xây dựng và thực thi các chuẩn mực ứng xử phổ quát, đề cao các nguyên tắc của Hiến chương

Liên hợp quốc và Hiến chương ASEAN trong quan hệ giữa các quốc gia, trong đó có tuân thủ luật pháp quốc tế, bình đẳng, tôn trọng, hiểu biết và tin cậy lẫn nhau. Tin cậy chiến lược, như Tuyên bố ngày 8/8 nhấn mạnh, sẽ là yếu tố quan trọng hóa giải nghi kỵ, thực tâm hợp tác trên cơ sở cùng có lợi và ngăn ngừa nguy cơ xung đột.

Ông Minh nhấn mạnh ASEAN sẽ kiên định lập trường nguyên tắc, đề cao kiềm chế, giải quyết hòa bình các tranh chấp trên cơ sở luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước Luật biển 1982, thúc đẩy đối thoại, tăng cường xây dựng lòng tin, kiên định thúc đẩy triển khai đầy đủ, hiệu quả Tuyên bố DOC và nỗ lực xây dựng Bộ quy tắc COC hiệu quả, thực chất, phù hợp với luật pháp quốc tế và UNCLOS 1982.

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 9/9/2020: Phát biểu của Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc tại Hội nghị AMM 53 và các Hội nghị liên quan

ASEAN 2020 ngày 9/9/2020: Phát biểu của Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Phạm Bình Minh tại Phiên Khai mạc Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN lần thứ 53

Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam quan ngại về diễn biến phức tạp vừa qua ở Biển Đông

Trong phần thảo luận, Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ ngoại giao Phạm Bình Minh đề nghị ASEAN tăng cường đoàn kết, phối hợp trong quan điểm và hành động, ứng xử trên cơ sở các nguyên tắc đã nhất trí, trong đó có các nguyên tắc nêu trong Tuyên bố ngày 8/8/2020 về Tầm quan trọng của việc duy trì hoà bình và ổn định ở Đông Nam Á để đối phó với những biến động, bất ổn trong cục diện thế giới và khu vực, trong đó có căng thẳng, cạnh tranh giữa các nước lớn.

Phó Thủ tướng chia sẻ thẳng thắn quan ngại về những diễn biến phức tạp, vụ việc nghiêm trọng xảy ra trên Biển Đông thời gian vừa qua, trái với luật pháp quốc tế và Công ước Luật biển của Liên Hợp quốc (UNCLOS 1982), vi phạm quyền và lợi ích hợp pháp của các quốc gia ven biển, làm gia tăng căng thẳng và gây phương hại tới hoà bình, an ninh trên Biển Đông. Trước tình hình đó, Phó Thủ tướng đề nghị ASEAN giữ vững đoàn kết và lập trường nguyên tắc, trong đó cần tiếp tục đề cao tuân thủ luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS 1982, khuôn khổ điều chỉnh mọi hoạt động trên tất cả các vùng biển và đại dương.

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 9/9/2020: Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN lần thứ 53 chính thức khai mạc

Ngoại trưởng Philippines: Đàm phán Bộ quy tắc ứng xử Biển Đông sẽ được nối lại không muộn hơn tháng 11

Tại Hội nghị AMM 53 trực tuyến, Ngoại trưởng Philippines Teodoro Locsin cho biết các cuộc đàm phán giữa các nước ASEAN và Trung Quốc về Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) sẽ được nối lại chậm nhất là tháng 11 sau một thời gian dài trì hoãn do đại dịch COVID-19. Các cuộc đàm phán sẽ được thực hiện dưới hình thức gặp trực tiếp.

Trả lời báo giới trong cuộc Họp báo ngày 10/9 sau Hội nghị, Thứ trưởng Ngoại giao Việt Nam Nguyễn Quốc Dũng bày tỏ hy vọng điều đó sẽ xảy ra và Philippines sẽ chủ động tạo được điều kiện cho các nước liên quan có thể gặp nhau. Philippines hiện là nước điều phối quan hệ ASEAN- Trung Quốc và đang đứng ra chủ trì đàm phán COC.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 9/9/2020: [South China Sea Conduct Talks to Resume by November: Philippine Official](#)

RFA ngày 11/9/2020: [Tuyên bố chung AMM 53 đề cập thích đáng vấn đề Biển Đông](#)

Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN và Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc

Tại các hội nghị, các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN và đối tác nhấn mạnh sự cần thiết trong phối hợp chặt chẽ, tăng cường đối thoại và hợp tác, trên cơ sở tôn trọng thượng tôn pháp luật, các chuẩn mực chung. Các Bộ trưởng chia sẻ quan điểm chung về việc duy trì hòa bình, ổn định, an ninh an toàn, tự do hải hành và không hành trong khu vực, trong đó có Biển Đông, nhấn mạnh tầm quan trọng của việc giải quyết tranh chấp bằng các biện pháp hòa bình trên cơ sở luật pháp quốc tế.

Về phía Việt Nam, Phó Thủ tướng Phạm Bình Minh bày tỏ quan ngại về diễn biến phức tạp trên thực địa tại Biển Đông trong khi các quốc gia đang phải dồn sức chống dịch. Phó Thủ tướng nhấn mạnh quyền và lợi ích hợp pháp của các bên cần được đảm bảo, các khác biệt và tranh chấp cần được giải quyết trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982. Ông Minh đề nghị các bên triển khai đầy đủ, hiệu quả Tuyên bố Ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC), sớm nối lại các cuộc đàm phán về Bộ Quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) sau thời gian bị gián đoạn bởi đại dịch COVID-19. Nhắc lại lập trường quan điểm của ASEAN về vấn đề Biển Đông tại Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 36 (tháng 6/2020), ông kêu gọi các bên tăng cường xây dựng lòng tin và tin cậy lẫn nhau, không để xảy ra các hành động làm phức tạp tình hình, ảnh hưởng đến

hòa bình, ổn định, phức tạp tình hình, không quân sự hóa, giải quyết các tranh chấp bằng biện pháp hòa bình, tôn trọng luật pháp quốc tế.

Hội nghị ASEAN-Trung Quốc

Tại Hội nghị, các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN khẳng định quan hệ đối tác chiến lược ASEAN-Trung Quốc mang lại lợi ích thiết thực cho cả hai bên. Trung Quốc là đối tác hợp tác toàn diện với ASEAN trong tất cả các lĩnh vực thuộc các trụ cột Cộng đồng. Trung Quốc là đối tác thương mại lớn nhất của ASEAN. ASEAN hoan nghênh các sáng kiến hợp tác đã được triển khai trong năm như khởi động năm ASEAN-Trung Quốc về hợp tác số vào tháng 6/2020, thúc đẩy gắn kết giữa Kế hoạch tổng thể Kết nối ASEAN (MPAC) 2025 với Sáng kiến Vành đai và Con đường (BRI), đảm bảo chuỗi cung ứng và kết nối...

Về phía Trung Quốc, Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị đã kêu gọi kêu gọi Mỹ đi theo xu hướng lịch sử hướng tới đa cực.

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 9/9/2020: Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Trung Quốc, Hàn Quốc và Nhật Bản

Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN-Nhật Bản

Tại Hội nghị, Phó Thủ tướng Việt Nam Phạm Bình Minh đề nghị hai bên tận dụng hiệu quả hơn nữa Hiệp định Đối tác Kinh tế toàn diện ASEAN-Nhật Bản (AJCEP), phối hợp hoàn tất đàm phán Hiệp định đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP), tăng cường kết nối, hợp tác tiểu vùng Mekong, đào tạo nhân lực chất lượng cao cũng như thu hẹp khoảng cách phát triển trong khu vực. Hai bên khẳng định tiếp tục tăng cường đối thoại và hợp tác vì sự tin cậy và hiểu biết lẫn nhau; đề cao luật pháp quốc tế, giải quyết hoà bình các tranh chấp, tuân thủ các nguyên tắc và luật pháp quốc tế, duy trì hoà bình, ổn định và an ninh trong khu vực.

Về phía Nhật Bản, Bộ trưởng Ngoại giao Nhật Bản Motegi Toshimitsu phát biểu rằng những các hoạt động đơn phương nhằm thay đổi hiện trạng ở Biển Đông và Biển Hoa Đông đang tiếp tục và ngày càng gia tăng, và tình hình đang xấu đi. Ông nhấn mạnh thêm rằng Bộ quy tắc ứng xử (COC) trên Biển Đông không được vi phạm quyền của các nước thứ ba và COC phải phù hợp với Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển.

Ông Motegi cũng cho biết Tầm nhìn Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương của ASEAN (AOIP) chia sẻ nhiều giá trị cơ bản với tầm nhìn Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương mở và tự do của Nhật Bản, ví dụ như rule of law, tự do hải hành, và Nhật Bản sẽ hỗ trợ AOIP thông qua các dự án cụ thể.

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 9/9/2020: Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Trung Quốc, Hàn Quốc và Nhật Bản

Bộ Ngoại giao Nhật Bản ngày 9/9/2020: Japan-ASEAN Ministerial Meeting

Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN-Hàn Quốc

Tại Hội nghị, ASEAN đề nghị Hàn Quốc với vị trí quốc gia hàng đầu thế giới về kinh tế số và sáng tạo, hỗ trợ ASEAN thúc đẩy chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ mới, tăng cường kết nối, tận dụng cơ hội từ Cách mạng công nghệ 4.0. Hai bên nhất trí triển khai đầy đủ Hiệp định Thương mại tự do ASEAN-Hàn Quốc (AKFTA), sớm ký RCEP.

Trong trao đổi, Bộ trưởng các nước Trung Quốc, Nhật Bản và Hàn Quốc đều ủng hộ vai trò trung tâm của ASEAN

Hội nghị trực tuyến Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN - Hoa Kỳ

Trang thông tin chính thức của ASEAN 2020 không đưa thông tin về Hội nghị này. Theo thông tin từ Bộ Ngoại giao Mỹ, Ngoại trưởng Mỹ Michael Pompeo và những người đồng cấp ASEAN đã nhấn mạnh tầm sâu rộng của sự tham gia và cam kết của Hoa Kỳ đối với khu vực ASEAN, và thảo luận về hợp tác giữa hai bên trong các vấn đề chính trị, an ninh, kinh tế và văn hóa khu vực. Ông Pompeo nhắc lại sự ủng hộ của Hoa Kỳ đối với Tầm nhìn ASEAN về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương; nhấn mạnh ASEAN đóng vai trò trung tâm trong tầm nhìn của Hoa Kỳ đối với Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương; và công bố các sáng kiến mới trong chương trình Tương lai Y tế Hoa Kỳ-ASEAN và hỗ trợ phát triển nguồn nhân lực.

Ngoại trưởng Pompeo đã thảo luận về các vấn đề quốc tế và khu vực cấp bách, trong đó có việc Trung Quốc ngừng các chính sách gây hấn và gây bất ổn ở Biển Đông, tiểu vùng sông Mekong và Hồng Kông. Hai bên chia sẻ lập trường chung là tất cả các tranh chấp ở Biển Đông cần được

giải quyết một cách hòa bình và phù hợp với luật pháp quốc tế, cụ thể là Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển.

“Hãy xem xét lại các giao dịch kinh doanh với chính các công ty nhà nước bắt nạt các quốc gia ven biển ASEAN ở Biển Đông. Đừng để Đảng Cộng sản Trung Quốc lấn lướt chúng ta và người dân của chúng ta,” *AFP* dẫn lời ông Pompeo từ một bản ghi âm bài phát biểu của ông. “... Đừng chỉ lên tiếng, mà hãy hành động.”

Trong khi đó, theo *Bloomberg*, Bộ trưởng Ngoại giao Phạm Bình Minh cho biết các nước Đông Nam Á muốn Hoa Kỳ đóng một vai trò trong việc duy trì hòa bình ở Biển Đông. Tuyên bố này đẩy lùi các bình luận của Bắc Kinh rằng các lực lượng Mỹ đang gây bất ổn trong khu vực.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 9/9/2020: [Secretary Pompeo’s Participation in ASEAN-United States Foreign Ministers’ Meeting](#)

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 11/9/2020: [United States-ASEAN Strategic Partnership - Fact Sheet](#)

Bloomberg ngày 10/9/2020: [Pompeo Urges Southeast Asia to Cut Ties With ‘Bully’ China Firms](#)

Stars and Stripes ngày 11/9/2020: [Pompeo to ASEAN: Don’t let Beijing ‘walk over us’ in South China Sea](#)

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 11/9/2020: [The Enduring U.S. Commitment to ASEAN](#)

Hội nghị trực tuyến Bộ trưởng Ngoại giao Cấp cao Đông Á (EAS) lần thứ 10

Theo thông tin chính thức từ trang *ASEAN 2020*, Tham dự Hội nghị có các Bộ trưởng Ngoại giao của 10 nước ASEAN, các Đối tác EAS gồm Úc, Trung Quốc, Ấn Độ, Nhật Bản, New Zealand, Hàn Quốc, Nga, Mỹ và Tổng Thư ký ASEAN.

Về Biển Đông, các nước đều nhấn mạnh tầm quan trọng của hoà bình, ổn định, an ninh, an toàn, tự do hải hành và không hành ở Biển Đông, là lợi ích chung của tất cả các nước. Theo đó, các nước bày tỏ quan ngại về diễn biến trên thực địa gần đây; nhấn mạnh cần thúc đẩy đối thoại và tăng cường xây dựng lòng tin, kiềm chế không có hoạt động làm gia tăng căng thẳng và phức tạp tình hình, không quân sự hoá, không sử dụng và đe dọa sử dụng vũ lực, giải quyết tranh chấp bằng biện pháp hoà bình trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982. Các nước kêu

gọi ASEAN và Trung Quốc thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố Ứng xử của các Bên ở Biển Đông (DOC), và nỗ lực sớm hoàn tất xây dựng một Bộ Quy tắc Ứng xử tại Biển Đông (COC) hiệu quả, phù hợp với luật pháp quốc tế, được cộng đồng quốc tế công nhận.

Về phía Việt Nam, Phó thủ tướng Phạm Bình Minh nhắc lại những nội dung mà ông đã nêu trong các Hội nghị với các 3 đối tác Trung Quốc, Nhật Bản và Hàn Quốc.

Theo Bộ Ngoại giao Mỹ, Ngoại trưởng Mỹ Michael Pompeo đã cùng với một số nước ASEAN và nhiều đối tác khác nêu lên quan ngại về các hành động gây hấn của Trung Quốc ở Biển Đông. Ông nhắc lại rằng Hoa Kỳ, cùng lập trường với Phán quyết của Tòa Trọng tài năm 2016, coi các yêu sách biển của Bắc Kinh ở Biển Đông là trái pháp luật.

Trong khi đó, Bộ trưởng Ngoại giao Trung Quốc Vương Nghị nói rằng Hoa Kỳ đã trở thành nhân tố lớn nhất thúc đẩy quân sự hoá ở Biển Đông và là nhân tố nguy hiểm nhất gây tổn hại đến hoà bình trong khu vực, theo *Tân Hoa Xã*.

Cũng tại Hội nghị, Ngoại trưởng Indonesia Retno Marsudi đã bày tỏ lo ngại về những dấu hiệu gia tăng căng thẳng trong khu vực, trong đó có cuộc cạnh tranh giữa các cường quốc, nhiều quốc gia đang sử dụng chủ nghĩa đơn phương và theo đuổi lợi ích quốc gia của riêng mình. Ngoại trưởng Marsudi kêu gọi các đối tác của EAS tái khẳng định cam kết đối với việc tôn trọng luật pháp quốc tế, từ bỏ đe dọa hoặc sử dụng vũ lực, và giải quyết tranh chấp một cách hòa bình. Bà khẳng định đối đầu sẽ không có lợi cho bất kỳ bên nào. Thay vào đó, các nước cần tập trung sức lực vào việc thúc đẩy hợp tác chặt chẽ hơn và cùng có lợi trong khu vực, trong đó lấy ASEAN làm động lực, phù hợp với Tầm nhìn ASEAN về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương. Bà Marsudi hồi thúc các nước tôn trọng các nguyên tắc được công nhận rộng rãi của luật pháp quốc tế, trong đó có việc thực hiện Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển, đồng thời nhấn mạnh bằng cách tôn trọng luật pháp quốc tế, các nước sẽ chứng kiến một Biển Đông hòa bình và ổn định.

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 9/9/2020: Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Phạm Bình Minh chủ trì Hội nghị trực tuyến Bộ trưởng Ngoại giao Cấp cao Đông Á lần thứ 10

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 9/9/2020: Secretary Pompeo's Participation in the 10th East Asia Summit Virtual Foreign Ministers' Meeting

Đại Sứ quán Trung Quốc tại Mỹ ngày 9/9/2020: Wang Yi Laid Out Three Basic Facts of the Issue of the South China Sea

Tân Hoa Xã ngày 10/9/2020: U.S. becoming biggest driver of militarization in South China Sea: Chinese FM

TTXVN ngày 12/9/2020: AMM 53: Indonesia kêu gọi đưa ARF thành một phần giải pháp an ninh khu vực

Đàm phán phân định biển Việt - Trung: Việt Nam trao đổi thẳng thắn về tình hình Biển Đông thời gian qua

Cùng thời gian diễn ra Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN và các hội nghị liên quan, ngày 9/9, Việt Nam và Trung Quốc đã tổ chức đàm phán trực tuyến vòng XIII Nhóm công tác về vùng biển ngoài cửa Vịnh Bắc Bộ và vòng X Nhóm công tác trao đổi về hợp tác cùng phát triển trên biển Việt Nam – Trung Quốc.

Trưởng nhóm công tác phía Việt Nam là TS Nguyễn Đăng Thắng, Vụ trưởng, Ủy ban Biên giới quốc gia, Bộ Ngoại giao Việt Nam. Trưởng nhóm công tác phía Trung Quốc là ông Dương Nhân Hòa, Đại diện các vấn đề biên giới và biển, Vụ Biên giới và biển, Bộ Ngoại giao Trung Quốc.

Theo Bộ Ngoại giao Việt Nam, trong bầu không khí hữu nghị và xây dựng, hai bên đã trao đổi ý kiến về các công việc của hai nhóm công tác, nhất trí trên cơ sở lộ trình đã thống nhất, nỗ lực thúc đẩy đàm phán phân định vùng biển ngoài cửa Vịnh Bắc Bộ và bàn bạc về hợp tác cùng phát triển tại Biển Đông đạt tiến triển theo đúng quy định của luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước của Liên Hợp Quốc về Luật Biển năm 1982.

Đối chiếu với những thông cáo của các vòng đàm phán trước đây, một điểm mới hơn lần này là nội dung không chỉ tập trung trong vấn đề phân định biển ngoài Vịnh Bắc Bộ. Thông cáo lần này cho biết đoàn Việt Nam đã trao đổi thẳng thắn về tình hình Biển Đông thời gian qua.

Thông cáo của Bộ Ngoại giao không cho biết cụ thể nội dung trao đổi. Theo sự theo dõi của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông mà chúng tôi đã tường thuật trong các bản tin, trong thời gian vừa qua, Trung Quốc đã liên tục triển khai thay phiên tàu Hải cảnh tới doạ nạt các hoạt động khai thác dầu/khí vốn đã diễn ra lâu đời tại các lô dầu/khí trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam, triển khai các tàu nghiên cứu khoa học, liên tiếp tổ chức các cuộc tập trận trong đó có một lần phóng tên lửa, đâm chìm tàu cá Việt Nam ở quần đảo Hoàng Sa...

Hai bên nhất trí nghiêm túc tuân thủ nhận thức chung của lãnh đạo cấp cao hai nước, trong đó có Thỏa thuận về những nguyên tắc cơ bản chỉ đạo giải quyết vấn đề trên biển giữa Việt Nam và Trung Quốc, và chỉ đạo của trưởng đoàn đàm phán cấp Chính phủ về biên giới, lãnh thổ về việc

giải quyết các bất đồng, không có hoạt động làm phức tạp tình hình và duy trì hòa bình, ổn định tại khu vực.

Xem thêm:

Thông tin Chính phủ ngày 10/9/2020: Trao đổi thẳng thắn về tình hình Biển Đông thời gian qua

Bộ trưởng quốc phòng Nhật: “Trung Quốc là mối đe dọa nhiều nước”

Đây là phát biểu của ông Kono Taro tại Đối thoại trực tuyến do Trung tâm Nghiên cứu chiến lược và quốc tế (CSIS, Mỹ) tổ chức tối 9/9 nhân 60 năm Liên minh Mỹ - Nhật.

"Trước đây, khi tôi còn làm ngoại trưởng, tôi luôn cố gắng tránh mô tả Trung Quốc là một mối đe dọa. Nhưng với tư cách bây giờ là Bộ trưởng Quốc phòng của Nhật Bản, tôi phải nói thẳng rằng Trung Quốc là mối đe dọa an ninh thực sự", ông Kono nhấn mạnh.

"Chúng ta cũng đã thấy những gì diễn ra ở Hong Kong và biên giới Trung - Ấn. Bắc Kinh có năng lực thực sự và ý định thay đổi hiện trạng bằng vũ lực. Chúng ta phải cảnh giác và theo dõi các hành động của Trung Quốc xem họ muốn cái gì", bộ trưởng Nhật đặt vấn đề.

Sự tham gia của các nước "cùng chung chí hướng" trong "nỗ lực giữ gìn trật tự quốc tế dựa trên các chuẩn mực chung", theo bộ trưởng Nhật, là rất quan trọng bởi một mình Mỹ không thể chống lại Trung Quốc. Để Trung Quốc phải trả giá vì các hành vi vi phạm luật quốc tế, ông Kono cho rằng cần có một cơ chế lớn hơn cho khu vực, thậm chí toàn cầu. Ông Kono đề cập tới ý tưởng thể chế hóa "Tứ giác kim cương" gồm Mỹ, Nhật Bản, Ấn Độ và Úc.

Xem thêm:

CSIS ngày 9/9/2020: Online Event: Mt. Fuji DC Event: The U.S.-Japan Alliance at 60

Tuổi Trẻ Online ngày 9/9/2020: Bộ trưởng quốc phòng Nhật: “Trung Quốc là mối đe dọa nhiều nước”

Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Úc và New Zealand

Bộ trưởng Ngoại giao Úc Maris Payne khẳng định cam kết xây dựng mối quan hệ đối tác mạnh mẽ hơn, tương xứng với tiềm năng của ASEAN. Úc khẳng định ủng hộ hợp tác cụ thể với ASEAN theo Tài liệu Quan điểm của ASEAN về Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương, qua đó hỗ trợ khoảng 60 triệu AUD để tăng cường thúc đẩy hội nhập kinh tế theo Chương trình Hợp tác

Phát triển ASEAN-Úc, ưu tiên phục hồi kinh tế, với trọng tâm là kết nối, thúc đẩy cơ sở hạ tầng và chuyển đổi số, bày tỏ mong đợi RCEP sớm được ký kết. Hiện nay, ASEAN đang chuẩn bị đàm phán để nâng cấp Hiệp định Thương mại Tự do ASEAN-Úc-New Zealand (AANZFTA).

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 10/9/2020: Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Úc và Niu-di-lân

Thông cáo chung Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN

Tối 10/9, Bộ Ngoại giao Việt Nam đã công bố Thông cáo chung của Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN, với phần lớn nội dung dành cho vấn đề Biển Đông.

Tái khẳng định lại những nội dung đã được nêu trong các phiên thảo luận, trong đó có tầm quan trọng của việc tuân thủ luật pháp quốc tế, bao gồm Công ước Liên hợp quốc Luật Biển, phi quân sự hoá và tự kiểm chế trong mọi hoạt động có thể làm phức tạp tình hình và leo thang căng thẳng ở Biển Đông. Thông cáo cũng cho biết một số Bộ trưởng bày tỏ quan ngại về các hoạt động xây đảo nhân tạo, các hoạt động và sự cố nghiêm trọng trong khu vực, làm xói mòn lòng tin, gia tăng căng thẳng, và có thể phá hoại hoà bình, an ninh và ổn định trong khu vực.

Xem thêm:

Cổng Thông tin Chính phủ Việt Nam ngày 10/9/2020: ASEAN Foreign Ministers issue Joint Communiqué

Tổng thống Philippines kêu gọi cách tiếp cận hoà bình với Bắc Kinh về vấn đề Biển Đông

Tổng thống Philippines đưa ra tuyên bố này trong cuộc gặp với Bộ trưởng Quốc phòng Trung Quốc Ngụy Phượng Hoà ngày 11/9. Ông Ngụy đang có chuyến công du bốn nước Đông Nam Á "Chúng ta phải luôn được hướng dẫn bởi các cam kết của mình với luật pháp quốc tế. Bất kỳ và tất cả các tranh chấp phải được giải quyết một cách hòa bình", ông Duterte nói.

Xem thêm:

Reuters/U.S. News ngày 11/9/2020: Philippines Urges Amicable Approach to Beijing Over South China Sea

Hội nghị Diễn đàn Khu vực ASEAN lần thứ 27

Ngày 12/9/2020, Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Phạm Bình Minh đã chủ trì Hội nghị Diễn đàn Khu vực ASEAN (ARF) lần thứ 27 theo hình thức trực tuyến với sự tham dự của Bộ trưởng Ngoại giao 27 nước/tổ chức, và Tổng thư ký ASEAN. Diễn đàn được coi là một trong những diễn đàn chủ chốt về đối thoại và hợp tác an ninh ở khu vực, đóng góp vào tăng cường đối thoại, hợp tác xây dựng lòng tin và thực thi ngoại giao phòng ngừa ở khu vực, tập hợp hầu hết các tác nhân quan trọng trong vùng châu Á-Thái Bình Dương, trong đó có 10 nước ASEAN cùng với Hoa Kỳ, Ủy ban châu Âu, Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc, Úc, New Zealand, Ấn Độ, Nga và đặc biệt là Triều Tiên.

Theo thông tin từ *ASEAN 2020*, tại Hội nghị, các Bộ trưởng tái khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì hòa bình, ổn định, an ninh, an toàn, tự do hải hành và không hành ở Biển Đông. Trước những diễn biến phức tạp, vụ việc nghiêm trọng và các hành động vi phạm luật pháp quốc tế và Công ước Luật biển (UNCLOS) 1982, các bộ trưởng một lần nữa nhấn mạnh yêu cầu tự kiềm chế, không có các hành động phức tạp thêm tình hình, không quân sự hóa, giải quyết hoà bình các tranh chấp trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982. Hội nghị ủng hộ việc triển khai hiệu quả và đầy đủ Tuyên bố về Ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC), ASEAN-Trung Quốc sớm hoàn tất Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) hiệu lực, hiệu quả, phù hợp với luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS 1982. Các Bộ trưởng cũng tái khẳng định UNCLOS 1982 là khuôn khổ pháp lý điều chỉnh mọi hoạt động trên các vùng biển và đại dương.

Còn theo thông tin từ Bộ Ngoại giao Mỹ, Thứ trưởng Ngoại giao Mỹ Stephen E. Biegun đã cùng với một số bộ trưởng ngoại giao nhấn mạnh tầm quan trọng của trật tự dựa trên luật lệ quốc tế trong việc giải quyết căng thẳng gia tăng và quân sự hóa ở Biển Đông.

Bộ Ngoại giao Nhật cho biết, tại diễn đàn, Bộ trưởng Ngoại giao Motegi Toshimitsu cho rằng việc duy trì Ấn Độ Dương Thái Bình Dương là vùng biển mở, tự do và hoà bình là lợi ích chung của tất cả các bên. Ông Motegi nhận định “tình hình ở Biển Đông và Biển Hoa Đông đang xấu đi và Nhật Bản chia sẻ những quan ngại sâu sắc với các nước tham gia ARF.”

Trong khi đó, Ngoại trưởng Indonesia Retno Marsudi đã kêu gọi biến ARF thành “một phần của giải pháp cho các thách thức an ninh trong khu vực”. Bà nhấn mạnh ARF phản ánh tính ưu việt của đối thoại và giải quyết các tranh chấp một cách hòa bình, đồng thời giúp tăng cường hợp tác chống lại các mối đe dọa an ninh xuyên biên giới.

Còn Bộ trưởng Ngoại giao Malaysia Hishammuddin Hussein phát biểu rằng ASEAN sẽ làm chủ vận mệnh của chính mình trong việc đảm bảo rằng Biển Đông là một vùng biển của hòa bình, ổn

định và giao thương. Ông nhấn mạnh tầm quan trọng của việc Biển Đông không bao giờ được trở thành đấu trường tranh chấp và ASEAN bị mắc kẹt vào một cuộc xung đột mà họ không phải là một bên liên quan.

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 12/9/2020: Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Phạm Bình Minh chủ trì Hội nghị Diễn đàn Khu vực ASEAN lần thứ 27

RFI ngày 12/9/2020: Tại Diễn Đàn ARF, Việt Nam tố cáo các vụ vi phạm quyền của các nước ven biển

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 12/9/2020: Deputy Secretary Biegun's Participation in the ASEAN Regional Forum Virtual Foreign Ministers' Meeting

Bộ Ngoại giao Nhật Bản ngày 12/9/2020: 27th ASEAN Regional Forum (ARF) Ministerial Meeting

TTXVN ngày 12/9/2020: AMM 53: Indonesia kêu gọi đưa ARF thành một phần giải pháp an ninh khu vực

The Star ngày 12/9/2020: Asean intends to remain the master of its own destiny, says Hishammuddin

Tuyên bố Chủ tịch Diễn Đàn Khu vực ASEAN lần thứ 27

Ngày 13/9, Tuyên bố Chủ tịch Diễn đàn Khu vực ASEAN lần thứ 27 đã được công bố. Trong văn bản 11 trang, Tuyên bố dành gần hai trang để nói về vấn đề Biển Đông. Tuyên bố cho biết các bộ trưởng lưu ý đến Nghị quyết A/RES/74/19 của Đại hội đồng Liên hợp quốc nhấn mạnh, trong phần Mở đầu, tính toàn thể và thống nhất của Công ước Liên Hợp quốc về Luật Biển 1982, đồng thời tái khẳng định rằng Công ước đặt ra khuôn khổ pháp lý điều chỉnh mọi hoạt động trên đại dương và biển và có tầm quan trọng chiến lược làm cơ sở cho hành động và hợp tác quốc gia, khu vực và toàn cầu trong lĩnh vực biển.

Bên cạnh những nội dung thường xuyên xuất hiện trong các tuyên bố trước đây cũng như được đưa ra thảo luận trong các Hội nghị lần này, các Bộ trưởng cũng nhấn mạnh sự cần thiết phải duy trì và thúc đẩy một môi trường có lợi cho các cuộc đàm phán COC, và do đó hoan nghênh các biện pháp thiết thực có thể làm giảm căng thẳng và nguy cơ tai nạn, hiểu lầm và tính toán sai lầm. Các Bộ trưởng nhấn mạnh tầm quan trọng của việc thực hiện các biện pháp xây dựng lòng

tin và phòng ngừa nhằm nâng cao lòng tin và sự tin cậy giữa các bên; và các Bộ trưởng tái khẳng định tầm quan trọng của việc tuân thủ luật pháp quốc tế, bao gồm cả UNCLOS 1982.

Tuyên bố cho biết các Bộ trưởng nhấn mạnh tầm quan trọng của việc phi quân sự hóa và tự kiềm chế của các bên tranh chấp và tất cả các quốc gia khác trong việc tiến hành các hoạt động, kể cả những hoạt động được đề cập trong DOC có thể làm phức tạp thêm tình hình và leo thang căng thẳng ở Biển Đông.

Theo quan sát của hãng thông tấn Nhật Bản *NHK*, 10 nước thành viên ASEAN đã soạn một bản tuyên bố chung yêu cầu Washington và Bắc Kinh “kiềm chế” trong vùng biển có tranh chấp giữa Trung Quốc và một số nước láng giềng. Thế nhưng, ngoại trưởng Mỹ Mike Pompeo và ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị tiếp tục lên án nhau, và cả hai đều không tham dự hội nghị ARF, mà cử đại diện cấp dưới đi thay. Hơn thế nữa, diễn văn của ngoại trưởng Trung Quốc còn được thu trước ngày hội nghị, *NHK* cho biết thêm.

Trước câu hỏi của truyền thông trong nước là Trung Quốc có tỏ dấu hiệu tích cực nào hay không, ông Vũ Hồ, Vụ trưởng Vụ ASEAN thuộc Bộ Ngoại giao Việt Nam nói rằng “rất khó mà đánh giá thiện chí của Trung Quốc cũng như một nước nào khác qua hình thức họp trực tuyến.”

Xem thêm:

ASEAN ngày 13/9/2020: Chairman's Statement of the 27 ASEAN Regional Forum [PDF]

RFI Tiếng Việt ngày 13/9/2020: Diễn Đàn ARF kết thúc: Không có giải pháp nào cho Biển Đông

Campuchia tái khẳng định lập trường về vấn đề Biển Đông

Trong một thông cáo báo chí sau Diễn đàn khu vực ASEAN lần thứ 27, Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Ngoại giao và Hợp tác Quốc tế Campuchia Prak Sokhonn nói rằng với tư cách là một quốc gia không có yêu sách ở Biển Đông, Campuchia tuân theo nguyện vọng chung là Biển Đông được duy trì là một vùng biển của hoà bình, ổn định và thịnh vượng. Ông nhắc lại Tuyên bố ngày 8/8/2020 của các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN trong đó bày tỏ mạnh mẽ mong muốn duy trì hòa bình, an ninh, ổn định và trung lập trong khu vực.

Campuchia khuyến khích tất cả các bên, đặc biệt là các bên liên quan trực tiếp thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) để củng cố lòng tin và sự tin cậy, nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tiếp tục đối thoại giữa các bên và giải quyết tranh chấp

một cách hoà bình phù hợp với luật pháp quốc tế, bao gồm cả Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982.

Xem thêm:

The Cambodia Daily ngày 14/9/2020: AMM 53: Cambodia reiterates stance on East Sea issue

Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Liên minh châu Âu và Ấn Độ

Tại các hội nghị, khi trao đổi về tình hình Biển Đông, Liên minh Châu Âu (EU) nhấn mạnh cần tôn trọng luật pháp quốc tế, kiềm chế tránh các hành động gây căng thẳng, không quân sự hoá và ủng hộ các nỗ lực xây dựng luật lệ điều chỉnh các hành vi ứng xử tại khu vực. Ấn Độ thông báo với các nước ASEAN về Sáng kiến các Đại dương Ấn Độ và Thái Bình Dương; EU hoan nghênh ASEAN phát huy vai trò trong thúc đẩy hợp tác, đối thoại, xây dựng lòng tin ở khu vực, ủng hộ các nỗ lực thực hiện nghiêm túc, đầy đủ Tuyên bố DOC và xây dựng Bộ Quy tắc COC hiệu lực, hiệu quả, phù hợp với luật pháp quốc tế và UNCLOS 1982.

Xem thêm:

ASEAN 2020 ngày 12/9/2020: Bộ trưởng Ngoại giao các nước ASEAN họp với Liên minh châu Âu và Ấn Độ

Hoa Kỳ và Trung Quốc giành đồng minh ASEAN thông qua hỗ trợ Mekong và chống dịch COVID

Ngày 11/9, Hoa Kỳ và năm quốc gia khu vực Mekong gồm Campuchia, Lào, Myanmar, Thái Lan và Việt Nam đã tổ chức Hội nghị Bộ trưởng Đối tác Mekong-Hoa Kỳ đầu tiên. Tại đây Thứ trưởng Ngoại giao Hoa Kỳ Stephen Biegun đã công bố một khoản hỗ trợ 153 triệu USD cho khu vực.

Theo trang tin của chính phủ Việt Nam, khoản tiền này bao gồm 55 triệu USD để chống tội phạm xuyên biên giới và 1,8 triệu USD để hỗ trợ hoạch định chính sách bằng cách chia sẻ dữ liệu về nguồn nước sông Mekong.

Đại diện của sáu quốc gia cũng chính thức khởi động khuôn khổ hợp tác mở rộng vì sự phát triển và thịnh vượng của khu vực.

Mỹ tăng cường hỗ trợ trong bối cảnh Trung Quốc tăng cường kiểm soát con sông dài nhất Đông Nam Á. Sông Mekong bắt nguồn từ miền nam Trung Quốc và uốn khúc 4.000 km qua 5 quốc gia trước khi ra Biển Đông. Trên đường đi, nó nuôi sống và cung cấp sinh kế cho hàng triệu người người dân Đông Nam Á.

Trung Quốc gần đây đã công bố kế hoạch thiết lập một hệ thống chia sẻ dữ liệu quản lý nước với các nước láng giềng Đông Nam Á vào cuối năm nay. Trong nhiều năm, Bắc Kinh cũng đã cung cấp tài trợ lớn cho phát triển cơ sở hạ tầng ở các nước Mekong trong khuôn khổ Sáng kiến Vành đai và Con đường.

Xem thêm:

Nikkei Asian Review ngày 12/9/2020: [US and China vie to corral ASEAN with Mekong and COVID support](#). Bản PDF được lưu trữ ở đây.

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 14/9/2020: [Launch of the Mekong-U.S. Partnership: Expanding U.S. Engagement with the Mekong Region](#)

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 14/9/2020: [Deputy Secretary Biegun's Participation in the First U.S.-Mekong Partnership Ministerial Meeting to Launch the Mekong-U.S. Partnership](#)

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 14/9/2020: [The Mekong-U.S. Partnership: The Mekong Region Deserves Good Partners](#)

Ngoại trưởng Philippines: ASEAN, Trung Quốc cam kết tiến hành đàm phán Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông

Trong một dòng tweet, ngoại trưởng Philippines Teodoro Locsin nói rằng ông quyết tâm thúc đẩy tiến trình đàm phán Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông vượt qua lần đọc thứ hai và bắt đầu lần đọc thứ ba bản dự thảo, trước khi Philippines bàn giao vai trò điều phối giữa ASEAN và Trung Quốc cho Myanmar vào năm tới.

Xem thêm:

ABS-CBN News ngày 15/9/2020: [Locsin: ASEAN, China commit to proceed with negotiations for Code of Conduct in the South China Sea](#)

III- CHUYÊN ĐỘNG TRUNG QUỐC

Ủy viên Bộ Chính trị phụ trách ngoại giao Dương Khiết Trì kêu gọi cùng nỗ lực duy trì chủ nghĩa đa phương

Sau chuyến công du tới ba nước Hy Lạp, Tây Ban Nha và Myanmar, ông Dương Khiết Trì, Ủy viên Bộ Chính trị phụ trách ngoại giao của Đảng Cộng Sản Trung Quốc, đã có bài trả lời phỏng vấn trên *Tân Hoa Xã*, trong đó ông kêu gọi cùng nỗ lực để duy trì chủ nghĩa đa phương. “Cộng đồng quốc tế cần tuân thủ chủ nghĩa đa phương, cùng hợp tác để duy trì một môi trường phát triển hòa bình và hòa bình... và cùng nhau giải quyết các thách thức toàn cầu,” ông viết.

Ông Dương nhấn mạnh cách tiếp cận cùng thắng và cho rằng sự hợp tác giữa Trung Quốc với ba nước mà ông vừa tới thăm sẽ ngày càng mạnh mẽ, góp phần thúc đẩy sự hợp tác có tính thực tế giữa Trung Quốc, ASEAN và EU, thúc đẩy hiện thực hoá tình thế “cùng có lợi” và sự phối hợp tốt hơn lợi ích của các bên.

Xem thêm:

Toàn văn bài phỏng vấn: 杨洁篪就访问缅甸、西班牙、希腊接受新华社记者书面采访

Tân Hoa Xã ngày 6/9/2020: Senior Chinese diplomat calls for joint efforts to uphold multilateralism

Trung Quốc được cho là lần đầu tiên triển khai tập trận kép tàu sân bay

Phù hợp giả thuyết đã được đề cập trong Bản Tin Biển Đông số 37 dựa trên ảnh vệ tinh, tờ *South China Morning Post* dẫn thêm những nguồn thông tin từ các cơ quan chức năng Trung Quốc cho thấy có nhiều khả năng Trung Quốc triển khai tập trận kép tàu sân bay Liêu Ninh và Sơn Đông ở Hoàng Hải và Bột Hải. Trong khi theo các cảnh báo an toàn hàng hải từ các nhà chức trách Trung Quốc cho thấy hai tàu đang thực hiện hai nhiệm vụ riêng biệt ở Hoàng Hải và Bột Hải, hai vùng biển này chỉ cách nhau 300 km nên rất có thể hai tàu sân bay này đã được lên kế hoạch gặp nhau và tập trận chung.

Nếu giả thuyết này là chính xác, đây là lần đầu tiên Trung Quốc triển khai diễn tập tác chiến kép tàu sân bay kể từ khi tàu sân bay nội địa Sơn Đông được hạ thủy.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 7/9/2020: China sends aircraft carriers on unprecedented dual missions in Bohai, Yellow seas

Chuyên gia thuộc Hải quân Trung Quốc xác nhận Trung Quốc có kế hoạch đóng thêm hai tàu sân bay

Lý Kiệt (Li Jie), một nhà nghiên cứu cấp cao tại Viện Nghiên cứu Quân sự Hải quân của Quân Giải phóng Nhân dân (PLA) đã nói trong một sự kiện giáo dục quốc phòng ở Bắc Kinh rằng quân đội “sẽ tiếp tục phát triển và xây dựng tàu sân bay thứ ba, thậm chí thứ tư.”

Xem thêm:

Caixin Global ngày 7/9/2020: Update: Navy-Affiliated Academic Confirms China’s Plan for Two More Aircraft Carriers

Trung Quốc ban hành quy chế xây dựng Đảng trong quân đội Trung Quốc

Tân Hoa Xã ngày 9/9 đưa tin một bộ quy định về xây dựng Đảng trong quân đội Trung Quốc đã được ban hành và có hiệu lực với sự chấp thuận của Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) và Quân ủy Trung ương (QUTƯ).

Bộ quy định quán triệt thực hiện tư tưởng của Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời kỳ mới và tinh thần của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ 19 của ĐCSTQ, thực hiện tư tưởng của Tập Cận Bình về củng cố quân đội quy định về sự lãnh đạo tuyệt đối của ĐCSTQ đối với quân đội, nguyên tắc chịu trách nhiệm cuối cùng của Chủ tịch QUTƯ và các vấn đề liên quan đến các tổ chức Đảng trong quân đội. Việc thực hiện các quy định này sẽ bảo đảm vững vàng về chính trị để thực hiện mục tiêu của Đảng là xây dựng quân đội vững mạnh trong thời kỳ mới và xây dựng toàn diện lực lượng quân đội nhân dân trở thành lực lượng ngang tầm thế giới.

Xem thêm:

Trang Chính phủ Trung Quốc ngày 9/9/2020: 经党中央、中央军委批准 《中国共产党军队党的建设条例》颁布

Tân Hoa Xã ngày 9/9/2020: Regulations on Party building in Chinese military promulgated

Trung Quốc và Ấn Độ ra Tuyên bố chung đạt được đồng thuận 5 điểm

Vào ngày 10/9 năm 2020, Ủy viên Quốc vụ kiêm Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị và Bộ trưởng Ngoại giao Ấn Độ Subrahmanyam Jaishankar đã tổ chức một cuộc gặp song phương tại Moskva và đã đưa ra tuyên bố chung đạt được 5 điểm đồng thuận trong bối cảnh diễn biến căng thẳng ở khu vực biên giới Trung Quốc - Ấn Độ. Một là, hai ngoại trưởng nhất trí rằng cả hai bên cần tuân thủ các đồng thuận đạt được giữa lãnh đạo hai nước về phát triển quan hệ Trung Quốc-Ấn Độ, bao gồm không để bất đồng trở thành tranh chấp. Hai là, hai bên cùng cho rằng tình hình khu vực biên giới hiện nay không có lợi cho bên nào, biên phòng hai bên cần tiếp tục đối thoại, nhanh chóng rút quân, giữ khoảng cách phù hợp, xoa dịu căng thẳng. Ba là, hai ngoại trưởng tin tưởng hai bên sẽ tuân thủ các hiệp định và nghị định thư hiện có về các vấn đề biên giới song phương, duy trì hòa bình và bình yên ở khu vực biên giới và tránh mọi hành động có thể làm leo thang căng thẳng. Bốn là, cả hai bên nhất trí tiếp tục đối thoại và trao đổi thông qua cơ chế đại diện đặc biệt về vấn đề biên giới Trung Quốc-Ấn Độ. Năm là, hai Bộ trưởng nhất trí rằng khi tình hình bớt căng thẳng, hai bên cần xúc tiến ký kết các biện pháp xây dựng lòng tin mới nhằm duy trì và tăng cường hòa bình và bình yên ở khu vực biên giới.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 11/9/2020: [The Chinese and Indian Foreign Ministers Issue a Joint Press Statement and Both Sides Reach Five-point Consensus](#)

IV- CHUYỂN ĐỘNG ẤN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG

Anh bác bỏ các yêu sách của Trung Quốc tại Biển Đông

Ngày 3/9, tại Hạ viện Anh, Nghị sỹ Đảng Bảo Thủ Andrew Campbell Bowie bày tỏ quan ngại về những mối đe dọa đối với tự do hải hành và trật tự dựa trên luật lệ ở Biển Đông trong bối cảnh Đảng Cộng sản Trung Quốc đẩy mạnh cuộc đấu tranh giành quyền bá chủ ở Biển Đông. Tiếp nhận những quan ngại của Bowie, Quốc vụ khanh phụ trách Châu Á của Bộ ngoại giao Nigel Adams đã trình bày lập trường của Chính phủ Anh đối với vấn đề Biển Đông.

Quan điểm của Anh là trung lập đối với các yêu sách chủ quyền. Anh cam kết tuân thủ luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS và tự do hải hành và không hành. Anh kêu gọi tất cả các bên kiềm chế các hoạt động có khả năng làm gia tăng căng thẳng, bao gồm xây đảo nhân tạo và quân sự hóa, đồng thời kêu gọi các bên kiềm chế và hành xử có trách nhiệm phù hợp với các nghĩa vụ

quốc tế của họ. Cam kết của Anh trong việc duy trì UNCLOS có tính toàn cầu và Anh sẽ tiếp tục nêu quan ngại với các quốc gia khác khi cách giải thích của họ về UNCLOS khác biệt. Anh cam kết hợp tác chặt chẽ với các đồng minh và đối tác để duy trì tính ưu việt của UNCLOS ở Biển Đông.

Chính phủ Anh cũng bày tỏ lập trường đồng tình với các kết luận trong Phán quyết Toà trọng tài năm 2016 bác bỏ các yêu sách đường lưỡi bò, yêu sách quyền lịch sử, yêu sách đường cơ sở thẳng của Trung Quốc. Anh cũng ủng hộ Phán quyết của Toà đối với tình trạng pháp lý của các thực thể ở quần đảo Trường Sa.

Xem thêm:

House of Commons Hansard ngày 3/9/2020: [South China Sea: Freedom of Navigation](#)

Đối thoại ba bên Ấn Độ-Pháp-Úc lần thứ nhất

Theo thông tin từ Bộ Ngoại giao Ấn Độ, Đối thoại cấp cao ba bên Ấn Độ-Pháp-Úc đầu tiên được tổ chức vào ngày 9/9, với sự đồng chủ trì của Chánh văn phòng Bộ ngoại giao Ấn Độ Harsh Vardhan Shringla, Tổng thư ký Bộ Châu Âu và Ngoại giao Pháp François Delattre, và Bà Frances Adamson, Bí thư Bộ Ngoại giao và Thương mại Australia. Trọng tâm của cuộc đối thoại là tăng cường hợp tác phối hợp sức mạnh của mỗi nước để đảm bảo một Khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương hòa bình, an ninh, thịnh vượng và dựa trên luật lệ. Ba bên nhất trí tổ chức đối thoại hàng năm.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Ấn Độ ngày 9/9/2020: [1st Senior Officials' India-France-Australia Trilateral Dialogue](#)

Biển Đông : Mỹ dự tính dùng nhiều hơn các thiết bị không người lái để chống Trung Quốc

Trong năm 2021, Hải quân Hoa Kỳ sẽ triển khai các thiết bị không người lái trên không, dưới nước và trên mặt nước trong khuôn khổ kế hoạch sử dụng công nghệ không người lái vào các tình huống chiến sự, đặc biệt để chống Trung Quốc ở Biển Đông. Đó là thông báo của thiếu tướng Hải quân Robert Gaucher, Hạm đội Thái Bình Dương của Mỹ tại cuộc triển lãm quốc tế thường niên về các hệ thống vận chuyển không người lái, theo tin của trang mạng *EurAsian Times* hôm 11/09.

Kế hoạch nói trên được mô tả là một "bước đột phá quan trọng" ở Biển Đông. Theo *EurAsian Times*, Hải quân Hoa Kỳ muốn có một ngân sách 2 tỷ USD để đóng 10 tàu không người lái trên mặt nước trong vòng 5 năm tới. Tuy nhiên, Quốc Hội Mỹ đã tỏ vẻ nghi ngờ về dự án này, thậm chí đã ngăn cản Hải quân Hoa Kỳ mua các tàu không người lái cỡ lớn. Tại triển lãm nói trên, thiếu tướng Hải quân Gaucher nói: “Tôi muốn có thể điều một tàu không người lái trên mặt nước vào trong vùng mà đối phương đang kiểm soát. Nếu có bị mất tàu đó thì ta sẽ mất một tàu rẻ tiền hơn và không mất sinh mạng của người Mỹ nào.”

Xem thêm:

The EurAsian Times ngày 11/9/2020: [US Navy Announces ‘Major Breakthrough’ To Confront Beijing In The South China Sea](#)

RFI Tiếng Việt ngày 11/9/2020: [Biển Đông: Mỹ dự tính dùng nhiều hơn các thiết bị không người lái để chống Trung Quốc](#)

Báo Thanh Niên ngày 11/9/2020: [Mỹ sẽ điều các ‘cỗ máy chiến đấu’ đối phó Trung Quốc ở Biển Đông?](#)

Ông Suga Yoshihide sẽ trở thành Thủ tướng mới của Nhật Bản

Ngày 14/9, ứng cử viên Suga Yoshihide, Chánh văn phòng Nội các đã được bầu làm Chủ tịch Đảng Tự do Dân chủ với số phiếu cao, đồng nghĩa với việc gần như chắc chắn sẽ trở thành Thủ tướng Nhật Bản thay thế cho ông Abe.

Về những chính sách sắp tới, ông Suga nhấn mạnh sẽ kế thừa di sản cả về mặt đối nội lẫn đối ngoại mà Thủ tướng Abe đã thực hiện trong thời gian tại nhiệm. Ông muốn xây dựng một chính phủ có nhiều niềm tin đối với nhân dân. Trong chính sách đối ngoại, ông Suga cho rằng sẽ tiếp tục tăng cường mối quan hệ ổn định và rộng mở đối với các nước trên thế giới trong đó trụ cột chính là quan hệ đồng minh Nhật-Mỹ. Bên cạnh đó, sẽ cố gắng tạo mối quan hệ tin tưởng với các nhà lãnh đạo trên thế giới, thúc đẩy quan hệ song phương thân thiết, tạo môi trường quan hệ đa phương thuận lợi.

Xem thêm:

The Japan Times ngày 14/9/2020: [Japan's next leader: How Yoshihide Suga beat the odds to succeed Shinzo Abe](#)

VOV ngày 14/9/2020: [Nhật Bản chính thức có Thủ tướng mới](#)

V- TỰ LIỆU/DỮ LIỆU

Cornelius Hirsch: Ảnh hưởng của Trung Quốc ở châu Âu qua những con số

Mối quan hệ giữa châu Âu và Trung Quốc đã phát triển vượt bậc kể từ khi Bắc Kinh gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới năm 2001. Các biểu đồ trong báo cáo sau của *Politico* khám phá mối quan hệ kinh tế và văn hóa giữa Liên minh châu Âu và Trung Quốc, một quốc gia mà Liên minh châu Âu mô tả là "đối tác đàm phán", "đối thủ cạnh tranh kinh tế" và "đối thủ mang tính hệ thống". Bộ công cụ của Bắc Kinh: Đầu tư, thương mại, ngoại giao văn hóa và các đại sứ gấu trúc đáng yêu.

Xem thêm:

Politico ngày 14/9/2020: [China's influence in Europe — by the numbers](#)

Michael Pillsbury: Một tổng hợp và hướng dẫn về các tuyên bố của chính quyền Trump liên quan đến chính sách Trung Quốc

Trong những năm qua, mối quan hệ Mỹ-Trung đã trải qua những thay đổi mạnh mẽ nhất trong hơn bốn mươi năm. Báo cáo này là hướng dẫn tới các tuyên bố chính sách quan trọng nhất của chính quyền Trump về Trung Quốc, tính đến ngày 23 tháng 7 năm 2020. Báo cáo sắp xếp gần hai trăm tuyên bố thành bảy chủ đề chính, dựa trên các cuộc thảo luận với tổng thống và các cố vấn cấp cao của ông.

Tải báo cáo [ở đây](#).

Biên niên các sự kiện quan hệ Trung Quốc - ASEAN từ tháng 4 - tháng 6/2020

Như thường lệ, tạp chí *China: An International Journal* tiếp tục công bố các sự kiện quan trọng trong quan hệ Trung Quốc - ASEAN từ tháng 4-6/2020. Biên niên sự kiện được thực hiện bởi Chen Juan, trợ lý nghiên cứu đến từ Đại học Quốc gia Singapore.

Tải báo cáo [ở đây](#).